

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL

5021

Resolució del conseller d'Educació i Formació Professional de dia 24 de maig de 2023 per la qual s'estableixen les funcions i la composició de la Comissió de Convivència i Benestar i es crea la figura de la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat en els centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears

Antecedents

1. L'Assemblea General de l'Organització de les Nacions Unides va adoptar, el 25 de setembre de 2015, un pla a favor de les persones, el planeta i la prosperitat per promoure la pau universal i l'accés a la justícia. El desenvolupament sostenible és un desafiament de tots els estats membres i l'Agenda 2030, integrada per 17 objectius, s'ha convertit en el marc de referència per concretar les actuacions des de les administracions públiques. Per fer efectiu el compromís amb l'Agenda, la Conselleria d'Educació i Formació Professional de les Illes Balears considera necessari impulsar i reconèixer la tasca educativa dels centres educatius per a la promoció d'una educació que combini els principis de qualitat i equitat.

2. El Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030 —seguint les directrius de l'Agenda 2030— encomana a totes les administracions educatives la incorporació d'una nova figura a tots els centres educatius, independentment de la titularitat que tinguin, on cursin estudis les persones menors d'edat. La incorporació de la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat suposa un desafiament per a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i, alhora, una oportunitat per garantir l'educació personalitzada i inclusiva. La cultura de la pau, la convivència positiva, el benestar físic i emocional i les cures són aspectes fonamentals per al desenvolupament competencial i integral adequat de l'alumnat i representen un nou repte que el sistema educatiu ha d'assumir.

3. La Conselleria d'Educació i Formació Professional de les Illes Balears té entre els seus objectius impulsar la millora del sistema educatiu mitjançant el suport a plans i projectes que promoguin el benestar de la comunitat, la convivència positiva i la coeducació. En aquest sentit, es fa una aposta important per la generalització d'un model de convivència positiva a tots els centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Aquest model de convivència positiva inclou la necessitat d'afavorir una educació que incideixi en un enfocament proactiu, basat en el desenvolupament de les competències socioemocionals i dels valors cívics de l'alumnat, el pensament crític i la resolució de conflictes, així com en la prevenció, la inclusió i la participació de tota la comunitat educativa.

Fonaments de dret

1. La Declaració dels Drets de l'Infant, aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1959, reconeix als infants el dret a una protecció especial, oportunitats i serveis per al seu desenvolupament físic, mental i social en condicions de llibertat i dignitat, el dret a ser protegit contra tota forma d'abandó, crueltat i explotació i el dret a créixer a l'empar i sota la responsabilitat dels pares i mares, en un ambient d'afecte i seguretat moral i material. La societat i les autoritats públiques tenen l'obligació de tenir cura especialment dels infants en situació de vulnerabilitat.

2. La Convenció sobre els Drets de l'Infant de les Nacions Unides de 1989 va ser ratificada per Espanya el 1990. La Convenció recull els principis continguts a la Declaració dels Drets de l'Infant de 1959 i els completa, cobreix els buits existents i crea un instrument internacional obligatori pel qual els estats que la ratifiquen es comprometen formalment a respectar els drets i deures enunciats, com és la protecció contra tota forma de crueltat i explotació infantil: maltractament i abandó, tortura, pena de mort, consum i tràfic de drogues, explotació laboral i sexual o altres formes de maltractament.

3. La Constitució espanyola de 1978, a l'article 39.4, propugna que els infants gaudiran de la protecció prevista als acords internacionals que vetllen pels seus drets.

4. La Llei orgànica 1/1996 de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil, incorpora l'interès superior del menor a l'article 2, i esmenta que qualsevol menor té dret que el seu interès superior sigui valorat i considerat com a primordial en totes les accions i decisions que el concerneixen, tant en l'aspecte públic com en el privat. A l'aplicació d'aquesta llei i d'altres normes que afecten el menor, així com en les mesures concernents als menors que adoptin les institucions, públiques o privades, els tribunals o els òrgans legislatius, prevaldrà l'interès superior del menor sobre qualsevol altre interès legítim que pugui concórrer.

5. La Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, disposa, a l'article 9 del títol I,

capítol I, referit a l'àmbit educatiu, que els serveis d'inspecció educativa vetllaran pel compliment i l'aplicació dels principis i valors destinats a fomentar la igualtat real entre dones i homes.

6. La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la que es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, expressa al preàmbul que els tres principis fonamentals que presideixen la Llei són l'educació de qualitat, l'esforç compartit i el compromís amb els objectius educatius plantejats per la Unió Europea. Així mateix, entre els principis recollits a l'article 1, s'expressa el compliment efectiu dels drets de la infància i, entre els fins del sistema educatiu referenciats a l'article 2, esmenta l'educació en el respecte als drets i llibertats fonamentals, l'educació en l'exercici de la tolerància i de la llibertat dins dels principis democràtics de la convivència i la capacitació per garantir la plena inserció de l'alumnat a la societat digital.

A l'article 124, «Normes d'organització, funcionament i convivència», indica:

5. Les administracions educatives han de regular els protocols d'actuació enfront d'indicis d'assetjament escolar, ciberassetjament, assetjament sexual, violència de gènere i qualsevol altra manifestació de violència, així com els requisits i les funcions que ha d'exercir el coordinador o coordinadora de benestar i protecció, que s'ha de designar en tots els centres educatius independentment de la seva titularitat. Les directores, directors o titulars de centres educatius s'han de responsabilitzar que la comunitat educativa estigui informada dels protocols d'actuació existents, així com de l'execució i el seguiment de les actuacions que s'hi preveuen. En tot cas, s'han de garantir els drets de les persones afectades.

7. La Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència estipula, a l'article 9, que el menor té dret a ser escoltat sense cap discriminació per edat, discapacitat o qualsevol altra circumstància, tant en l'àmbit familiar com en qualsevol procediment administratiu, judicial o de mediació en què estigui afectat i que condueixi a una decisió que incideixi a la seva esfera personal, familiar o social, tenint-se degudament en compte les seves opinions, en funció de la seva edat i maduresa. Per això, el menor haurà de rebre la informació que permeti l'exercici d'aquest dret en un llenguatge comprensible, en formats accessibles i adaptats a les circumstàncies.

8. La Llei 26/2015 de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència introdueix, a l'apartat 1 de l'article 5, que els menors tenen dret a buscar, rebre i utilitzar la informació adequada al seu desenvolupament. Es prestarà especial atenció a l'alfabetització digital i mediàtica, de forma adaptada a cada etapa evolutiva, que permeti als menors actuar en línia amb seguretat i responsabilitat i, en particular, identificar situacions de risc derivades de la utilització de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, així com les eines i estratègies per afrontar aquests riscos i protegir-se'n.

9. La Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i a la adolescència davant de la violència, dedica el capítol IV a l'àmbit educatiu. A l'article 35 es fa referència a l'obligatorietat a tots els centres educatius, independentment de la seva titularitat on cursin estudis persones menors d'edat, de comptar amb una persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat, que actuarà sota la supervisió de la persona que ocupi la direcció o tengui la titularitat del centre. Així mateix, a l'article 5, insta les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, a promoure la formació especialitzada, inicial i contínua en matèria de drets fonamentals de la infància i l'adolescència; i a l'article 33, a la plena inserció de l'alumnat en la societat digital a través de la formació en matèria de drets, seguretat i responsabilitat digital.

10. La Llei 1/1997, de 7 de febrer, d'atenció integral als menors, inclou, en l'article 19, entre les obligacions dels centres escolars, col·laborar amb les entitats municipals per evitar i resoldre, si escau, les situacions de risc dels menors escolaritzats.

11. La Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, opta clarament per evitar les desigualtats i garantir la inclusió i la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat amb la finalitat de bastir un sistema educatiu sense exclusions que permeti l'exercici de les llibertats individuals, l'aprenentatge en el marc d'un sistema obert i inclusiu sense barreres en tots els àmbits. El principi d'inclusió, juntament amb l'atenció a la diversitat, abraça els criteris organitzatius, pedagògics, d'atenció educativa personalitzada, de recursos i de participació necessaris per promoure l'èxit educatiu i garantir l'educació més adequada per a l'alumnat.

12. Els articles 29 i 30 del Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, indiquen que els centres han de disposar d'un coordinador de convivència i que s'ha de construir una comissió de convivència a cada centre.

13. El Decret 4/2023 de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, regula, entre d'altres, les funcions i els deures corresponents dels òrgans unipersonals i col·legiats per promoure i aconseguir estils de vida saludable, la convivència en el centre, la igualtat efectiva entre dones i homes, la no-discriminació, la prevenció de l'assetjament escolar, i de les violències masclistes i LGTBI-fòbiques i la resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits de la vida personal, familiar i social, així com conèixer la resolució dels conflictes de convivència i vetlar perquè s'adeqüin a la normativa vigent. A l'article 16, «Normes d'organització, funcionament i convivència», s'indica:

1. Els centres han de determinar les seves normes d'organització, funcionament i convivència. El claustre del professorat ha d'emetre informes sobre aquestes normes i les ha d'aprovar el consell escolar, a proposta de la direcció del centre.

2. Dels centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics les normes d'organització, funcionament i convivència han d'especificar, com a mínim:

[...]

f) El pla de convivència, amb les mesures de promoció de la convivència i de coeducació, de promoció de la salut, d'acollida intercultural i lingüística, de prevenció i resolució de conflictes, i de definició i correcció de les conductes greument perjudicials per a la convivència al centre i de les conductes contràries a les normes de convivència.

A l'article 62, «Altres òrgans de coordinació docent», s'indica:

2. En els centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics hi ha d'haver una coordinació de coeducació encarregada de la coordinació de totes les accions relatives a aquest àmbit.

14. La Resolució del director general d'Innovació i Comunitat Educativa de 25 d'abril de 2016 per la qual s'aprova el Protocol de la prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament escolar als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, així com els protocols publicats per l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar en matèria de violències masclistes, diversitat sexual i de gènere, i prevenció i actuació en cas de risc autolític així com s'estableix a l'article 34 de la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència.

15. El Pacte pel Benestar Emocional i la Salut Mental de les Illes Balears, aprovat en sessió parlamentària el 14 de març de 2023, que reflecteix el compromís que el Govern de les Illes Balears adquireix juntament amb les entitats socials i sindicals més representatives, amb les diferents Conselleries del Govern competents amb matèria de Salut Mental i Benestar Emocional, els Consells Insulars, els Ajuntaments i tots els grups parlamentaris per tal d'impulsar i liderar polítiques dins de l'àmbit del benestar emocional i la Salut Mental.

Per tot això, dicta la següent

RESOLUCIÓ

1. Implementar en tots els centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears la comissió de convivència i benestar i la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat.
2. Establir la substitució de la comissió de convivència i de la persona que la coordina per la comissió de convivència i benestar i la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat.
3. Establir les funcions de la comissió de convivència i benestar i de la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, d'acord amb les bases que es recullen en l'annex «Bases generals de la comissió de convivència i benestar».
4. Ordenar la publicació d'aquesta Resolució a la pàgina web de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar, i difondre-la als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears.
5. Ordenar la publicació d'aquesta Resolució en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.
6. Establir que aquesta Resolució ha de produir efectes a partir de l'inici del curs escolar 2023-2024.

Interposició de recursos

Contra aquesta Resolució, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs potestatiu de reposició en el termini d'un mes comptador des de l'endemà d'haver-se publicat en el BOIB, segons el que preveu l'article 57 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. També s'hi pot interposar un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears en el termini de dos mesos comptadors des de l'endemà de la publicació, d'acord amb el que disposen els articles 10 i 46.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Palma, 24 de maig de 2023

El conseller d'Educació, i Formació Professional

Martí X. March i Cerdà

ANNEX

Bases generals de la Comissió de Convivència i Benestar

Primera Finalitat

La implementació de la figura coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat té la finalitat de garantir els drets fonamentals de la infància i l'adolescència en el marc d'actuació establert a la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència; per aquest motiu, s'han d'articular i optimitzar els recursos existents a l'Administració educativa en matèria de convivència, coeducació, benestar i salut.

Segons el Decret 121/2010, del 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, i tenint present que una gran part de les funcions de la comissió de convivència i de la persona coordinadora d'aquesta coincideixen amb les que ha de desenvolupar la Comissió de Convivència i Benestar, se substitueixen ambdues per la Comissió de Convivència i Benestar i per la persona coordinadora de benestar i protecció de l'alumnat que assumirà les funcions que es detallen a la base tercera, a partir de l'inici del curs 2023-2024.

Segona Objectiu

Establir les funcions de la Comissió de Convivència i Benestar i de la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, així com la composició de la comissió.

Tercera Funcions de la Comissió de Convivència i Benestar

Les funcions de la Comissió de Convivència i Benestar, recollides a l'article 35 de la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència, són les següents:

- a) Promoure plans de formació sobre prevenció, detecció precoç i protecció dels nens, nenes i adolescents, dirigits tant al personal que treballa als centres com a l'alumnat. Es prioritzaran els plans de formació adreçats al personal del centre que exerceix l'acció tutorial, així com aquells adreçats a l'alumnat destinats a l'adquisició d'habilitats per detectar i respondre a situacions de violència. Així mateix, en coordinació amb les associacions de famílies d'alumnes, s'ha de promoure aquesta formació entre els progenitors i les progenitores, i les persones que exerceixin funcions de tutela, guarda o acolliment.
- b) Coordinar, d'acord amb els protocols que aprovin les administracions educatives, els casos que requereixin intervenció dels serveis socials competents, havent d'informar les autoritats corresponents, si es valora com a necessari, i sense perjudici del deure de comunicació en els casos legalment previstos.
- c) Identificar-se davant els alumnes, davant el personal del centre educatiu i, en general, davant la comunitat educativa, com a referent principal per a les comunicacions relacionades amb possibles casos de violència al centre o a l'entorn.
- d) Promoure mesures que assegurin el màxim benestar per als nens, nenes i adolescents, així com la cultura del bon tracte per a tots ells.
- e) Fomentar entre el personal del centre i l'alumnat la utilització de mètodes alternatius de resolució pacífica de conflictes.
- f) Informar al personal del centre sobre els protocols en matèria de prevenció i protecció de qualsevol forma de violència existents a la localitat o a la comunitat autònoma.
- g) Fomentar el respecte als alumnes amb discapacitat o qualsevol altra circumstància d'especial vulnerabilitat o diversitat.
- h) Coordinar amb la direcció del centre educatiu el pla de convivència i benestar.
- i) Promoure, en aquelles situacions que suposin un risc per a la seguretat de les persones menors d'edat, la comunicació immediata per part del centre educatiu a les forces i cossos de seguretat de l'Estat.
- j) Promoure, en aquelles situacions que puguin implicar un tractament il·lícit de dades de caràcter personal de les persones menors d'edat, la comunicació immediata per part del centre educatiu a les agències de protecció de dades.
- k) Fomentar que al centre educatiu s'ofereixi una alimentació saludable i nutritiva que permet als infants i adolescents, especialment als més vulnerables, portar una dieta equilibrada.

A aquestes funcions s'hi han d'afegir les derivades del Decret 121/2010:

- l) Coordinar i assegurar la coherència de totes les iniciatives destinades a millorar la convivència que es duguin a terme al centre educatiu.
- m) Impulsar el coneixement i l'observança de les normes de convivència.

A més, seguint les indicacions reflectides en el Pacte pel Benestar Emocional i la Salut Mental de les Illes Balears, s'ha de

contemplar la següent funció:

n) Promoure accions i iniciatives de gestió emocional a favor del benestar de la comunitat educativa per poder gaudir d'una vida sana, feliç i plena.

Les funcions de la Comissió de Convivència i Benestar s'han d'exercir sens perjudici de les que tenen atribuïdes, en matèria d'aplicació de les normes de convivència, els òrgans de govern, unipersonals o col·legiats, als centres docents.

Quart

Funcions de la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat

- Convocar la Comissió de Convivència i Benestar.
- Participar en l'elaboració del pla de convivència i benestar reflectit al PEC i concretat a la PGA, així com de les adaptacions i modificacions posteriors.
- Fer el seguiment de l'aplicació del pla de convivència i benestar escolar.
- Coordinar les actuacions que es deriven del pla de convivència i benestar.
- Fer de nexa de relació de la comunitat escolar amb l'Administració educativa i amb l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar, sens perjudici de les competències de representació legalment atribuïdes a la direcció del centre.
- Coordinar l'avaluació de les actuacions dutes a terme.

Cinquena

Composició de la Comissió de Convivència i Benestar

La Comissió de Convivència i Benestar, sense perjudici que algunes funcions siguin exercides per la mateixa persona, està integrada per les persones següents:

- La persona coordinadora de benestar i protecció.
- Un membre de l'equip directiu.
- Un o dos membres de l'equip d'orientació educativa i suport a l'aprenentatge (preferentment orientador/a i/o PTSC).
- Un agent de coeducació.
- La persona coordinadora de salut.
- Una persona representant del personal d'administració i serveis, elegit d'entre les persones que l'integren per elles.
- Una persona representant de les famílies, designada per l'associació de les famílies més representativa del centre.
- Una persona representant de l'alumnat, designada per la junta de delegats o, si n'hi ha, per l'associació d'alumnes.
- El consell escolar pot incorporar més d'una persona representant de cada sector de la comunitat educativa, segons la realitat de cada centre.

En el cas de la xarxa d'escoles infantils públiques i de la xarxa complementària a la xarxa d'escoles públiques d'educació infantil i en els centres de menys de 9 unitats, la direcció del centre pot determinar els membres integrants de la comissió per dur a terme les funcions que té encomanades.

Sisena

Funcionament de la Comissió de Convivència i Benestar

La Comissió de Convivència i Benestar s'ha de reunir, com a mínim, una vegada cada trimestre per analitzar les incidències produïdes, les actuacions dutes a terme i els resultats aconseguits en relació amb l'aplicació del pla de convivència i benestar, com també per elaborar i presentar al consell escolar del centre noves propostes per millorar la convivència i el benestar de la comunitat educativa.

Per agilitzar les funcions que té encomanades la comissió, es pot constituir una subcomissió integrada pels docents que formen part de la comissió, que s'ha de reunir periòdicament, d'acord amb el que tinguin establert a la PGA i al pla de convivència.

Setena

Compromís de la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa

1. Acompanyar i assessorar la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat dels centres educatius.
2. Difondre recursos i materials vinculats amb els diferents àmbits d'actuació que aborda la comissió per al benestar i la protecció de l'alumnat.
3. Oferir formació específica que faciliti l'exercici de les funcions de la comissió.

Vuitena

Procediment per comunicar el nomenament de la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat

El director o la directora del centre ha de formalitzar el nomenament de la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat a través del GestIB.

El termini per fer formalitzar el nomenament és des de l'1 fins al 30 de setembre de l'any en curs.

